

A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

í t é l e t e

Az ügy száma: Pfv.VI.20.862/2022/11.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Gáspár Mónika előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

Az I. rendű felperes: felperes1

A II. rendű felperes: felperes2

A III. rendű felperes: felperes3

Az I. rendű, II. rendű, III. rendű felperések képviselője: Imre Ügyvédi Iroda cím1

Az alperes: alperes1

Az alperes képviselője: Hidasi és Társai Ügyvédi Iroda cím2

A per tárgya: megszűnt szolgáltatási szerződésből eredő fizetési kötelezettség

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: I., II. és III. rendű felperések, alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.069/2022/11. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozatának száma:

Fővárosi Törvényszék 8.G.41.611/2015/535-II. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a II. rendű és a III. rendű felperest, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 50.800.000 (ötvenmillió-nyolcszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A II. rendű és a III. rendű felperes mint egyetemleges jogosultak 1.250.000 (egymillió-kétszázötvenezer) forint csatlakozó felülvizsgálati eljárási illeték visszatérítését kérhetik az adóhatóságtól.

Megállapítja, hogy 350.000 (háromszázötvenezer) forint mérsékelt felülvizsgálati eljárási és 1.250.000 (egymillió-kétszázötvenezer) forint csatlakozó felülvizsgálati eljárási illetéket az állam visel.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes közbeszerzési eljárás lefolytatását követően, 2007. július 23-án kötött Szolgáltatási Szerződést (a továbbiakban: Szolgáltatási Szerződés) a II. rendű felperes szolgáltatóval az alperes tulajdonát képező cím3 szám alatti telekingatlanon a nyertes ajánlattevő saját finanszírozásában megvalósítandó Közraktárak Épületegyüttes terveztetése, kivitelezése, majd a kivitelezést követő 25 éves határozott időre az épületegyüttes teljes körű üzemeltetése, karbantartása és szolgáltató általi hasznosítása tárgyában. A szerződés 2008. június 9-én a 3.1. pontban ehhez kikötött feltételek mellett – idetartozott az ún. pénzügyi

zárás teljesülése, vagyis a szolgáltató és a finanszírozó pénzügyi intézet között létrejött hitelszerződés bemutatása az alperesnek, valamint az ún. projekt dokumentumok, köztük a Közvetlen Megállapodás aláírása is – hatályba lépett.

[2] A szerződés IX. Fejezete a megszüntetésre, kompenzációra vonatkozó rendelkezések között a 35.1. pontban kizárta a szerződés rendes felmondással történő megszüntetését. A további, (a)-(f) alpontokban felsorolta azokat az eseteket, amikor a szerződés a lejárat napjának bekövetkezésén kívül is megszűnik. Az (a) alpont értelmében megszűnik a szerződés, ha a felek közös megegyezéssel megszüntetik (35.2. pont); a (b) alpont szerint ha a 25.3. (d) alpontban meghatározott eset bekövetkezik, vagyis a II. rendű felperes azért áll el a Szolgáltatási Szerződéstől, mert az előírt határidőn belül nem kerül sor a szerződésben írtak szerint területfejlesztési megállapodás megkötésére, vagy a II. rendű felperes javára a közterület-használati hozzájárulás kiadására. Az (f) alpont értelmében megszűnik a szerződés akkor is, ha azt bármelyik fél a jelen esetben foglaltaknak megfelelően megszünteti.

[3] A 35.3. pont a II. rendű felperes súlyos szerződésszegése esetén az alperest, míg a 35.4. pont az alperes súlyos szerződésszegése esetén a II. rendű felperest feljogosította arra, hogy a másik félnek írásban megküldött, meghatározott tartalmú Felmondási Értesítéssel felmondja a szerződést. A 35.4. (b) és (c) alpontok szerint a II. rendű felperes a Felmondási Értesítés címzett általi átvételétől számított 60 napra mondhatja fel a szerződést, viszont a felmondás hatálya nem áll be, ha az alperes súlyos szerződésszegése orvosolható és az értesítés kézhezvételét követő 60 napon belül orvosolásra került.

[4] A szerződés megszüntetésének következményeire vonatkozó szabályok körében a 36.1. pont a „Megszüntetési Összeg általában” címszó alatt úgy rendelkezett, hogy amennyiben a szerződés a 35. pontban foglaltak miatt szűnik meg, a Szolgáltató az e pont szerinti összegre (Megszüntetési Összeg) jogosult [(a) alpont]. A Megszüntetési Összeg nem jogalap nélküli gazdagodás kompenzálása. A szerződés megszüntetését a felek nem tekintik úgy, mint a Közraktárak Épületegyüttes kivitelezése jogalapjának az elenyészését; a Megszüntetési Összeg az egyedüli és kizárólagos követelés, amelyet a Szolgáltató a jelen szerződés megszüntetése esetén az alperessel szemben támaszthat [(b) alpont)]. Kikötötték továbbá, hogy a szerződés megszűnését és a Megszüntetési Összeg megfizetését a megszüntetéssel és a megszüntetéséhez vezető bármely okkal kapcsolatos kölcsönös igényeik megfelelő rendezésének tekintik [(c) alpont)].

[5] A Megszüntetési Összeget konkretizáló 37. pont az egyes megszüntetési esetkörök szerint úgy differenciált, hogy a szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetése esetén a Megszüntetési Összeget a felek közösen határozzák meg, de nem lehet kevesebb, mint a 37.2. pontban meghatározott összeg (37.1. pont). A II. rendű felperes súlyos szerződésszegése miatti megszüntetés esetére a 37.2. (a) alpont úgy rendelkezett, hogy amennyiben az alperes ez okból szünteti meg rendkívüli felmondással a szerződést a 35.3. pontban meghatározottak szerint, köteles megfizetni a II. rendű felperesnek Megszüntetési Összegként a Finanszírozási Megállapodás alapján Fennálló Pénzügyi Adósság összegét, valamint – amennyiben alkalmazandó – a vonatkozó általános forgalmi adót. Amennyiben pedig a szerződést az alperes súlyos szerződésszegése miatt rendkívüli felmondással a II. rendű felperes szünteti meg a 35.4. pontban meghatározottak szerint, a 37.3. (a)-(g) pontok értelmében az alperes Megszüntetési Összegként a Finanszírozási Megállapodás alapján Fennálló Pénzügyi Adósság összegét, valamint a Szolgáltató által a megszűnés napjáig ténylegesen befektetett

tőke vagy alárendelt kölcsöntőke évi 20 % Belső Megtérülési Ráta megtérüléssel számított összegét, a Szolgáltató által kötött alvállalkozói vagy egyéb munkavégzésre irányuló jogügyletek alapján még meg nem fizetett kiadásokat és az ilyen jogviszonyok megszüntetésének költségeit köteles megfizetni, a (d)-(g) alpontokban írt tételekkel csökkentett összegben.

[6] A 37.4. pont vis maior esetére rendelkezett a Megszüntetési Összeg mértékéről, lényegében az alperes súlyos szerződésszegése esetén a Szolgáltatót megillető összeg megfizetésével egyezően.

[7] A 37.5. pontban a felek abban is megállapodtak, hogy a Megszüntetési Összegnek azt a részét, amely a Finanszírozási Megállapodás alapján Fennálló Pénzügyi Adósság összegének felel meg, az alperes közvetlenül a Finanszírozó Pénzintézetnek fizeti meg annak rendelkezése alapján; e részben beszámításra nem kerülhet sor [(a) alpont)]. A Megszüntetési Összeget az alperes minden esetben legkésőbb a szerződés megszűnésétől számított 30 napon belül köteles megfizetni [(b) alpont)].

[8] A Szolgáltatási Szerződés fogalommeghatározó melléklete (1. számú melléklet) Fennálló Pénzügyi Adósság alatt a Finanszírozási Megállapodás alapján kintlévő hitelösszeg és a lejárt és esedékes kamatok, valamint a lejárat előtti törlesztéssel összefüggő, a Finanszírozási Megállapodások alapján a II. rendű felperest terhelő költségek megszűnés napján aktuális összegét definiálta. Finanszírozási Megállapodás alatt pedig bármely a II. rendű felperes (vagy kapcsolt vállalkozás) által kötött olyan megállapodást, amely a II. rendű felperesnek a Szolgáltatási Szerződésben meghatározott kötelezettségei teljesítésének, illetve a szerződés tárgyának finanszírozásával, a tervezett hitelfelvételek módosításával vagy refinanszírozásával kapcsolatos. Finanszírozó Pénzintézet az a bank vagy egyéb pénzintézet, amely a II. rendű felperes Szolgáltatási Szerződésben meghatározott kötelezettségei teljesítésének bármely aspektusával kapcsolatban hitelt nyújt. Közvetlen Megállapodás alatt a felek a Finanszírozó Pénzintézetek, az alperes és a II. rendű felperes között a Projekt tekintetében megkötendő közvetlen megállapodást értették.

[9] Az alperes súlyos szerződésszegésének minősítették, ha (a) a szerződés alapján esedékes díjfizetési kötelezettségét a II. rendű felperes írásbeli felszólításától számított 90 napon belül sem fizeti meg, ha (b) nem teljesít a szerződésben meghatározott egyéb olyan lényeges kötelezettségeinek bármelyikét, amely a jogviszony fenntartását lehetetlenné teszi, és mulasztását felszólításra 60 napon belül sem orvosolja, ha (c) az ingatlanügynöki szerződésből kiemelt eset következik be, ha (d) adósságrendezési eljárás indul ellene. A II. rendű felperes szolgáltatói súlyos szerződésszegésnek minősült többek között, ha a Finanszírozási Megállapodások bármelyikét a Finanszírozó Pénzintézet bármely okból felmondja.

[10] Pénzügyi Zárás alatt a felek a Finanszírozó Pénzintézetekkel kötendő hitelszerződések alperes részére megtörtént bemutatását és hatályba lépését értették. Projekt Szerződésnek tekintették többek között magát a Szolgáltatási Szerződést és a Közvetlen Megállapodást is.

[11] A projekt megvalósításának finanszírozására az I. rendű felperes és a II. rendű felperes 2008. január 10-én Projektfinanszírozási Hitelkeret-szerződést (a továbbiakban: Finanszírozási

Megállapodás) és ahhoz kapcsolódóan biztosítéki megállapodásokat kötöttek, amelyeket utóbb közjegyzői okiratba is foglaltak. Az I. rendű felperes a Finanszírozási Megállapodás alapján a Közraktárak Épületegyüttes fejlesztéséhez 28.400.000 euró, valamint 500.000.000 forint hitelkeret rendelkezésre tartását vállalta a II. rendű felperes részére. Megállapodásuk 21. pontja tartalmazta, a szerződő felek megállapodtak, peres vagy választottbíróági eljárás esetén az I. rendű felperes jelen szerződéssel kapcsolatban vezetett kimutatásai a vonatkozó kérdés tekintetében prima facie bizonyítéknak minősülnek (21.1.); a finanszírozási okiratok alapján kamatlábak vagy pénzüsszegek vonatkozásában az I. rendű felperes által kiadott igazolások vagy határozatok nyilvánvaló hiba hiányában a vonatkozó kérdésben döntő bizonyítéknak minősülnek.

[12] Az I. és a II. rendű felperesek biztosítéki célú engedményezési szerződése (a továbbiakban: Hitelbiztosítéki Engedményezési Szerződés) értelmében a II. rendű felperes a Finanszírozási Dokumentumokkal kapcsolatos kötelezettségei biztosítékaul az I. rendű felperesre engedményezte a szerződés mellékletében megjelölt minden meglévő és minden jövőbeli vonatkozó szerződésből eredő jelenlegi és jövőbeli jogait és követeléseit.

[13] A II. rendű felperes 2008. március 5-én kelt levelében értesítette az alperest az engedményezésről, hogy – egyebek között – a Szolgáltatási Szerződés alapján fennálló, vagy azzal kapcsolatos valamennyi jelenlegi és jövőbeli követelését az I. rendű felperesre engedményezte. Egyúttal rögzítette, hogy azt követően, hogy az I. rendű felperes értesítést adott a szerződésszegés bekövetkezéséről, a Szolgáltatási Szerződés alapján őt megillető valamennyi jogot, mérlegelési jogkört az I. rendű felperes gyakorol. Kérte, hogy a Szolgáltatási Szerződés alapján a II. rendű felperesnek járó összegeket az alperes a kielégítési jog megnyíltáról küldött értesítésben meghatározott számlára fizesse.

[14] Az alperes 2008. június 16-i levelében tájékoztatta az I. rendű felperest, hogy 2008. március 10-én átvette a II. rendű felperes értesítését a Hitelbiztosítéki Engedményezési Szerződés megkötéséről; az értesítésben szereplő utasításokat elfogadja és vállalja teljesítésüket.

[15] A hitelező I. rendű felperes, a szolgáltató II. rendű felperes és a megrendelő alperes 2008. június 9-én – a Szolgáltatási Szerződés 18.1. pontjára is figyelemmel, amely tartalmazta, a felek a Finanszírozó Pénzintézettel külön megállapodást kötnek, melyben a Projekt megvalósításával és a Szolgáltatási Szerződés szerinti jogviszony létesítésével, a felek egyes jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatban további jogokat, kötelezettségeket kívánnak biztosítani, illetve előírni, annak érdekében, hogy a Szolgáltatási Szerződés szerinti jogviszonnyal kapcsolatos alperesi, II. rendű felperesi és finanszírozói érdekek kölcsönös és hatékony védelemben részesüljenek – megkötötték az ún. Közvetlen Megállapodást. Megállapodásuk tárgyát az I.2. pont szerint abban határozták meg, hogy a II. rendű felperes szolgáltatói súlyos szerződésszegése vagy a hitelszerződés szerinti szerződésszegés esetére a Megállapodásban írtak szerint kívánnak együttműködni. A Megállapodás ennek megfelelően rendezte a II. Fejezetben a szerződésszegés esetén követendő eljárást, amelynek keretében többek között előírta, hogy mind az I. rendű felperes, mind az alperes az általuk kibocsátott Felmondási Értesítéseket a Szolgáltatónak történő megküldéssel egyidejűleg egymásnak is kötelesek megküldeni; az Egyeztetési Időszak (Hitelezői Felmondási Értesítés esetén annak alperesi kézhezvételétől, Önkormányzati Felmondási Értesítés alapján annak hitelezői

kézhezvételétől számított 30 napos időszak) alatt az alperes a Szolgáltatási Szerződést, az I. rendű felperes a Hitelszerződést nem mondhatja fel.

[16] A Közvetlen Megállapodás 1.1. pontja egyebekben a Fennálló Pénzügyi Adósság fogalmát a Szolgáltatási Szerződéssel lényegében azonosan határozta meg, és rendelkezett a Megszüntetési Összeget érintően is: az 5.4. pont alatt az alperes megerősítette, az I. rendű felperessel szemben is vállalja a Szolgáltatási Szerződés 37.5. (a) pontjában foglaltakat. Rögzítették, hogy az alperes a Megszüntetési Összeget a Fennálló Pénzügyi Adósság erejéig az I. rendű felperes által megjelölt bankszámlára, a Közvetlen Megállapodásban írt határidők szerint köteles megfizetni.

[17] Az 5.1. (f) alpont a Hitelezői Felmondási Értesítés esetére rögzítette, hogy a Hitelezői Felmondás alapján a Szolgáltatási Szerződés a Szolgáltató súlyos szerződésszegése miatti megszűnésére vonatkozó 35.3. (d) alpontja megfelelő alkalmazásával – az Értesítés kézhezvételét követő 60 napon belül, a (g) pontban írt esetben a 120. napon – megszűnik, és az alperes köteles megfizetni az I. rendű felperes részére a Szolgáltatási Szerződés 37.5. pontjával összhangban az Elszámolási Napon fennálló Teljes Pénzügyi Adósságot (Fennálló Pénzügyi Adósság), mint Megszüntetési Összeget.

[18] A Közvetlen Megállapodás 9.2. pontja az alperes kötelezettségeként tartalmazta, hogy a Szolgáltatási Szerződés 18.2. pontjában foglaltak teljesülését a II. rendű felperes felé megerősíti, a kötelező érvényű finanszírozási ajánlat jóváhagyását és a Finanszírozási Megállapodás megfelelő bemutatását követően.

[19] A Közraktárak Épületegyüttes kivitelezési munkáit a II. rendű felperes kézre jelentette, azonban a 2010. november 9-ére, 2010. december 1-jére és 2011. július 14-ére kitűzött Műszaki Átadás-Átvételi Eljárás meghíúsult. Az alperes és a II. rendű felperes között a Műszaki Átadás-Átvételi Eljárás feltételeinek fennállta, a Kulcsrakész Állapot megvalósulása kérdésében felmerült vitás kérdések rendezésére irányuló egyeztetések nem vezettek eredményre.

[20] A II. rendű felperes 2011. augusztus 30-i keltezéssel írásban Felmondási Értesítőt küldött az alperesnek, amelyben az alperes súlyos szerződésszegésére hivatkozással felmondta a Szolgáltatási Szerződést annak 35.4. pontja alapján.

[21] Az alperes 2011. szeptember 21-én a 2647/2011. (IX. 21.) számú közgyűlési határozattal a felmondás alapjául megjelölt okok vitatása mellett tudomásul vette a II. rendű felperes felmondását és annak alapján 2011. október 29. napjával a Szolgáltatási Szerződés megszűnését.

[22] Az alperessel szemben a II. rendű felperes és mellette a generálkivitelező konzorcium tagjai által indított perben (a továbbiakban: Bankgarancia per) a Fővárosi Bíróság a 2011. december 19-i ítéletével elutasította a bankgaranciát lehívó alperesi nyilatkozat érvénytelenségének megállapítása és kártérítés megfizetése iránt előterjesztett keresetet, egyúttal az alperes viszontkeresetét is, amelyet a Közraktárak Épületegyüttes ingatlanainak birtokbaadása iránt terjesztett elő. A peres felek fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla

a 2012. június 19-én kelt 5.Pf.20.496/2012/3. számú ítéletével részben megváltoztatta az elsőfokú ítéletet, és kötelezte a II. rendű felperest a per tárgyát képező ingatlanok alperes birtokába bocsátására. A Kúria a 2013. március 26-án meghozott Gfv.32.072/2012/5. számú ítéletében a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Határozatának indokolása szerint a II. rendű felperes felmondása eredményeként, amelyet az alperes elfogadott, a 60 napos felmondási határidő leteltével a Szolgáltatási Szerződés megszűnt, miből következően a II. rendű felperes nem tagadhatja meg az ingatlanok birtokba bocsátását, a Szolgáltatási Szerződés 38. pontjában írt kötelezettsége mellett.

[23] Az I. rendű felperes 2011. október 28-án a Szolgáltatási Szerződés felmondása miatt felmondta a II. rendű felperessel 2008. január 10-én megkötött Finanszírozási Megállapodást, és arról a Közvetlen Megállapodás (4.2. pont) alapján a Felmondási Értesítés egy példányának megküldésével értesítette az alperest. Felhívta egyúttal a Közvetlen Megállapodás 4.3. (a) és 6.1. (a) alpontjaira hivatkozással a szükséges intézkedések megtételére az 5.1. (f) alpontban rögzítettek megvalósításához, a Szolgáltatási Szerződés 37.5. pontja alapján az Elszámolási Napon a II. rendű felperest terhelő Fennálló Pénzügyi Adósság megfizetéséhez.

[24] Az alperes 2011. november 2-i válaszlevelében tudomásul vette a felhívást, ugyanakkor arról tájékoztatta az I. rendű felperest, hogy azok a szerződések, amelyeknek a Közraktárak Épületegyüttes Projekt kapcsán alanya, nem tartalmaznak az alperest bárkivel szemben terhelő, bármilyen feltétlen fizetési kötelezettséget. A szerződések rendelkezései a Finanszírozási Megállapodás vagy más finanszírozási szerződés viszonylatában nem minősülnek szerződéses biztosítéknak, tartozásátvállalásnak, adóstársi kötelezettségvállalásnak.

[25] Az I. rendű felperes 2011. november 28-án megküldött levelében a Közvetlen Megállapodás 5. pontjában foglaltakra és az Egyeztetési Időszak eredménytelen elteltére tekintettel felszólította az alperest, hogy a Közvetlen Megállapodás alapján az Elszámolási Napra fizessen meg kölcsön jogcímén 28.392.000 eurót, kamat jogcímén 203.016,87 eurót, összesen 28.595.016 eurót.

[26] Az alperes 2011. november 29-i válaszlevelében a folyamatban lévő perre is tekintettel megtagadta a teljesítést, egyben jelezte, az I. rendű felperes által követelt összeg a 40.000.000 euró Megszüntetési Összeget is magában foglalja, amelyet tőle a II. rendű felperes követel.

[27] Az I. rendű felperes 2011. december 5-én újabb fizetési felszólítást küldött az alperesnek, amelyben közölte, a Finanszírozási Megállapodás alapján Fennálló Pénzügyi Adósság 2011. november 30-án biztosíték érvényesítése keretében történt beszámítás folytán 25.038.606,80 euróra csökkent, ennek az összegnek a megfizetésére tart igényt.

[28] A II. rendű felperes 2012. július 25-én az alperes birtokába adta a Közraktárak Épületegyüttes ingatlanait.

[29] A II. rendű felperes 12.G.41.957/2011. ügyszámon a felmondás érvényességének megállapítása iránt indított pert az alperes ellen a Fővárosi Törvényszék előtt, amelyet a

bíróság a megállapítási kereset feltételei hiányában a 2012. szeptember 11-én jogerőre emelkedett 12.G.41.957/2011/14. számú ítéletével elutasította.

[30] A II. rendű felperes 39.210.969 euró Megszüntetési Összeg megfizetése iránt a Fővárosi Törvényszéken 4.G.42.006/2012. ügyszámon, az I. rendű felperes pedig 15.G.21.240/2012. ügyszámon (ez utóbbi a továbbiakban: Előzményi Per) a Közvetlen Megállapodás 5.1. (f) és 5.4. pontjaira alapítottan 25.038.606,80 euró Fennálló Pénzügyi Adósság megfizetésére kezdeményezett peres eljárást az alperessel szemben.

[31] 2013. június 13-án a II. rendű felperes és az alperes Elszámolási Egyezséget kötöttek a Szolgáltatási Szerződés megszüntetéséből eredő kölcsönös igényeik végleges elszámolására és rendezésére, amely kiterjedt a szolgáltatói követelésből a peresített követelésnek az I. rendű felperes követelését meghaladó, azt nem tartalmazó részére is. Egyezségük értelmében figyelemmel voltak többek között a II. rendű felperes által a Megszüntetési Összeg megfizetésére indított fenti perre és az Előzményi Per tényére, valamint az elszámolás teljességéhez az alperes és a generálkivitelező közti engedményezési szerződésre, az alperes így megszerzett követelésére is. A II. rendű felperes és az alperes elszámolásuk eredményeként az alperes által fizetendő 6.500.000 euró Elszámolási Összeget kölcsönös engedmények révén állapították meg, mellyel kapcsolatban kiemelték, az nem tartalmazza az I. rendű felperes ismertetett peres követelését. Mindkét szerződő fél nyilatkozott az Egyezség eredményeként az elszámolás teljességéről, követeléseik teljeskörű rendezettségéről és elszámolásáról (4.1. és 4.2. pontok): az alperes a Közraktárak Épületegyüttes átépítésével kapcsolatos valamennyi követelésére, igényére, a II. rendű felperes a Közraktárak Projekttel összefüggő, az Egyezséggel rendezett igényei körében. Rögzítette az irat, hogy az Egyezség maradéktalan teljesülését követően a felek a közöttük folyamatban lévő fenti pert közös kérelemmel megszüntetik. Az alperes kijelentette, hogy az Egyezség nem minősül sem a Közraktárak Épületegyüttes Projekt kapcsán az I. rendű felperes által érvényesített vagy érvényesítésre kerülő követelés, sem a Megszüntetési Összeg jogcíme elismerésének.

[32] A Fennálló Pénzügyi Adósság megfizetésére indított Előzményi Perben a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a 2014. február 25-én meghozott Gfv.VII.30.313/2013/5. számú ítéletével a jogerős közbenső ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú közbenső ítéletet megváltoztatta és az I. rendű felperes keresetét elutasította. Határozata indokolásában rámutatott, a Közvetlen Megállapodás I. Fejezet 2. pontja egyértelműen tartalmazza, hogy a szerződés tárgya az, hogy a Szolgáltató súlyos szerződésszegése és a Finanszírozási Megállapodás szerinti szerződésszegés esetén miként kívánnak a felek együttműködni. A II. Fejezet kizárólag az I. rendű felperest mint hitelezőt a hitelszerződéssel és az alperest a Szolgáltatási Szerződéssel kapcsolatban megillető felmondási jog gyakorlásának kereteit, eljárási rendjét rögzítette. A Közvetlen Megállapodás II. Fejezete az 5.4. pontban a Megszüntetési Összeggel kapcsolatban azt tartalmazta, hogy az alperes az I. rendű felperessel szemben is elvállalja a Szolgáltatási szerződés 37.5. (a) alpontjában foglaltakat, azaz, hogy a Megszüntetési Összegnek azt a részét, amely az I. rendű felperest megillető Fennálló Pénzügyi Adósság, közvetlenül a részére fizeti meg. Az 5.1. (f) alpontban foglaltakra tekintettel szükségtelen lett volna a megerősítés, mivel ez a pont egyértelmű rendelkezést tartalmazott az alperes vállalását illetően, az 5.4. pontban tett nyilatkozat ezért csakis akként értelmezhető, hogy az alperes nemcsak a Közvetlen Megállapodásban írt esetekben, hanem a Szolgáltatási Szerződésben rögzített, a Megszüntetési Összeg kifizetésének egyéb eseteire is vállalta az annak részét képező, a Szolgáltatót terhelő Fennálló Pénzügyi Adósságnak a Szolgáltató kezeihez történő közvetlen teljesítése helyett az I. rendű felperes részére történő

megfizetését. Mindebből következően az I. rendű felperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy a Közvetlen Megállapodás 5.1. (f) alpontjában vagy az 5.4. pontjában írt feltételek megvalósultak, amely kötelezettségének azonban nem tett eleget. A Kúria kiemelte még, a II. rendű felperes a Szolgáltatási Szerződést már a Finanszírozási Megállapodás felmondását megelőzően felmondta, felmondásával a Szolgáltatási Szerződés 2011. október 29-ével megszűnt, ezért az alperes a 2011. október 28-án kézhez vett Hitelezői Felmondási Értesítésre nem tehetett meg az 5.1. (f) alpontban írt további intézkedéseket, és nem mondhatta fel a szerződést a Szolgáltató súlyos szerződésszegésére hivatkozással. Felmondása hiányában a Szolgáltatót azzal megillető Megszüntetési Összeg – az azzal megegyező összegű Fennálló Pénzügyi Adósság – megfizetése, annak az I. rendű felperes részére való kifizetése sem válhatott esedékessé. Az alperes és a Szolgáltató között a Megszüntetési Összeggel kapcsolatos jogvitára tekintettel egyebekben az sem volt bizonyított a perben – bár az I. rendű felperes ebben a perben nem erre alapította a keresetét –, hogy az alperesnek a Szolgáltatóval szemben, ez utóbbi felmondására vagy a Szolgáltatási Szerződésnek az abban foglaltak szerinti, a Megszüntetési Összeg meghatározására is kiterjedő közös megegyezéssel történt megszűnésére tekintettel esedékes tartozása állna fenn.

[33] A II. rendű felperes 2014. március 31-én kelt levelében a Kúria Gfv.VII.30.313/2013/5. számú ítéletének indokolásában és a Szolgáltatási Szerződés 37.5. pontjában foglaltakra hivatkozva a Fennálló Pénzügyi Adósságnak megfelelő összeg közvetlenül az I. rendű felperes részére történő kifizetését kérte az alperestől, amelyet az alperes az Elszámolási Egyezsége hivatkozással 2014. április 14-én visszautasított.

[34] Az I. rendű felperes kérelmére 2015. február 26-én közjegyzői ténytanúsítvány készült arról, hogy az I. rendű felperes képviselője a közjegyző előtt kijelentette, a perbeli Finanszírozási Megállapodásból eredően a II. rendű felperesnek az I. rendű felperessel szemben 25.038.606,80 euró tőke és 4.192.987,11 euró késedelmi kamat, összesen 29.231.593,91 euró tartozása áll fenn, amelyet a megjelölt ügyfélnyilvántartó banki regiszter rögzít. A számítógépes program számítógépen történő megnyitását követően az I. rendű felperes megjelent képviselője kinyomtatta a közjegyző által a jegyzőkönyvhöz mellékelteként csatolt oldalt, és kijelentette, az abban látható adatok a II. rendű felperes fenti szerződésből eredő tartozását tartalmazzák.

[35] Az I. rendű felperes 2015. március 17-én kelt levelében a 2008. január 10-i Hitelbiztosítéki Engedményezési Szerződésre és az annak alapján kiadott 2008. március 5-i értesítésre hivatkozással szólította fel az alperest, hogy fizessen meg részére 29.231.592,91 eurót, mint a Szolgáltatási Szerződés alapján Fennálló Pénzügyi Adósság jogcímén a II. rendű felperest megillető 29.231.593,91 euró követelés 1 euróval csökkentett összegét. Tájékoztatva egyben az alperest, hogy a Fennálló Pénzügyi Adósságból 1 euró követelés jogosultja a II. rendű felperes marad.

A felperesek keresete és az alperes ellenkérelme

[36] Az I. és a II. rendű felperes keresetükben elsődlegesen az I. rendű felperes részére 29.231.592,91 euró, a II. rendű felperes részére pedig 1 euró Fennálló Pénzügyi Adósság, valamint a tőkeösszegek után 2011. november 29. napjától késedelmi kamat megfizetésében

kérték az alperes marasztalását a Szolgáltatási Szerződés 35.1. (a) és 35.1. (f) alpontjai, 37.1. és 37.3. pontjai, másodsorban a Közvetlen Megállapodás 5.1. (f) alpontja és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 198. § (1) bekezdése, 200. § (1) bekezdése, 205. § (1) bekezdése, 277. § (1) bekezdése és 301/A. §-a alapján. A másodlagos kereset szerint a II. rendű felperes kérte az alperes marasztalását az rPtk. 313. §-a és 312. § (6) bekezdése alapján a szolgáltatás arányos részeként 11.000.000.000 forint és ennek 2011. október 29. napjától számított késedelmi kamata megfizetésében. Perköltségigényük az Előzményi Perrel és a jelen perrel felmerült perköltség megfizetésére szolgált.

[37] Azt követően, hogy az I. rendű felperes és a perbelépő III. rendű felperes bejelentették, közöttük 2015. szeptember 9-én állomány- és követelésátruházási szerződés jött létre, illetve a perbeli követelésre engedményezési szerződést is kötöttek, amely alapján jogerős végzés állapította meg az I. rendű felperesi pozícióban bekövetkezett jogutódlást, és engedélyezte a III. rendű felperes perbelépését, a felperesek az elsődleges kereset körében az I. rendű felperes helyett a jogutódként perbelépett III. rendű felperes javára tartották fenn a már megjelölt marasztalási igényt.

[38] Az alperes ellenkérelme az elsődleges kereset tekintetében elsősorban a per megszüntetésére, érdemben a kereset elutasítására irányult. A másodlagos kereset elutasítását elévülési kifogása szerint, illetve az igény érdemi megalapozatlansága miatt is kérte.

Az első- és a másodfokú határozat

[39] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította.

[40] Ítéletének indokolása szerint a Hitelbiztosítéki Engedményezési Szerződés és az erről az alperesnek 2008. március 5-én küldött II. rendű felperesi értesítés alapján teljes egészében az I. rendű felperesre mint engedményesre szálltak át a Szolgáltatási Szerződés szerint a II. rendű felperest az alperessel szemben megillető követelések, köztük a Szolgáltatási Szerződés 37. pontja szerinti Megszüntetési Összeg és az annak részét képező, a Finanszírozási Megállapodás alapján Fennálló Pénzügyi Adósság megfizetésére irányuló követelés is. Nem támasztotta alá bizonyíték – a 2013. március 17-i levél sem volt erre önmagában alkalmas –, és visszaengedményezésre sem került sor, ami azt igazolná, hogy a kereseti előadás szerinti 29.231.593,91 euró Fennálló Pénzügyi Adósságból 1 euró tekintetében a II. rendű felperes a követelés jogosultja.

[41] A II. rendű felperes elsődleges keresete így kereshetőségi jogának hiányában nem vezethetett eredményre. Kereshetőségi jogát kizárta az Elszámolási Egyezség is, ahol a II. rendű felperes kifejezetten lemondott a Fennálló Pénzügyi Adósság tekintetében az igényérvényesítés jogáról.

[42] A III. rendű felperes kereshetőségi joga a Fennálló Pénzügyi Adósság megfizetésére irányuló, elsősorban a Szolgáltatási Szerződés 35.1. (a) és 35.1. (f) alpontjaira, 37.1. és 37.3. pontjaira, valamint az rPtk. 198. § (1), 200. § (1), 277. § (1) bekezdéseire, 301/A. §-ára

alapított kereset kapcsán teljesült az I. rendű felperessel 2015. szeptember 9-én megkötött állomány- és követelésátruházási szerződés, valamint a 2016. február 9-én megkötött engedményezési szerződés alapján.

[43] A Szolgáltatási Szerződés, kiemelten annak alperesi fizetési kötelezettséget meghatározó feltételei, a szerződés megszűnésének okai és a rendkívüli felmondásában megjelölt súlyos szerződésszegés fennállását, a szerződő felek elszámolását vizsgálva megállapította a törvényszék, hogy a szerződő felek az ismertetett tartalommal atipikus Szolgáltatási Szerződést kötöttek, amelynek 13.14. (a), (b), (c) és (f) alpontjaiban a kivitelezési munkák II. rendű felperes és az alperes közötti átadás-átvételére irányuló Műszaki Átadás-Átvételi Eljárás megkezdésének feltételeit a kivitelezés idején hatályos rPtk. 405. § (1) bekezdésétől eltérően, a 290/2007. (X. 31.) Korm.rendelet 25. § (1) bekezdéséhez képest szigorúbban határozták meg, amikor az adott eljárás megkezdésének feltételeként a kivitelezési munkák Kulcsrakész Állapotnak (1. számú melléklet) megfelelő, vagyis a II. rendű felperes számára többlet teljesítési kötelezettséget jelentő megvalósítását írták elő, egyben kikötötték, a II. rendű felperes és a generálkivitelező közti átadás-átvételi eljárásra is a Szolgáltatási Szerződés szerinti Műszaki Átadás-Átvételi Eljárással együtt kerül sor. A lefolytatott bizonyítási eljárás, idetartozóan az okirati bizonyítékok, tanúvallomások, a felek törvényes képviselőinek nyilatkozatai és a beszerzett szakértői vélemények alapján megállapítható volt, a Szolgáltatási Szerződés II. rendű felperes részéről történt rendkívüli felmondása időpontjában a Közraktárak Épületegyüttes nem volt Kulcsrakész Állapotban az építómesteri szakipari munkák, a külső út- és forgalomtechnika munkák tekintetében, ezáltal a Műszaki Átadás-Átvételi Eljárás megkezdéséhez szükséges előfeltételek nem teljesültek. Mindebből következően nem volt megállapítható az alperes súlyos szerződésszegése a Műszaki Átadás-Átvételi Eljárás alaptalan késleltetése körében. A Kulcsrakész Állapot szerződéses megvalósulása hiányában a használatbavételi engedély kiadásának feltételei sem valósultak meg – annak ellenére, hogy a Közraktárak Épületegyüttes műszaki állapotát tekintve egyébként a használatbavételi engedély kiadásához szükséges műszaki feltételeknek megfelelt –, ennél fogva alaptalanul hivatkozott a II. rendű felperes felmondása az alperes súlyos szerződésszegéseként a használatbavételi engedély megszerzéséhez szükséges feltételek teljesítésének elmulasztására is.

[44] Mindebből az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy bár a II. rendű felperes felmondása a Szolgáltatási Szerződést az rPtk. 321. §-a alapján megszüntette, nem teljesült a szerződés 35. pontja szerint egy olyan megszűnési ok sem, ami a Szolgáltatási Szerződés 36. pontjának rendelkezései szerint az alperes fizetési kötelezettségéhez vezetett volna a Megszüntetési Összeg, illetve az annak részét képező Fennálló Pénzügyi Adósság kapcsán. Álláspontja alátámasztására utalt arra is, hogy az alperes és a II. rendű felperes sem a Közraktárak Épületegyüttes generálkivitelezőivel 2012. május 24-én megkötött Elszámolási Megállapodásban, sem a közöttük 2013. június 13-án létrejött Elszámolási Egyezségben nem a Szolgáltatási Szerződésben meghatározott elvek szerint számoltak el, amiből szintén arra lehet következtetni, hogy a felek a Szolgáltatási Szerződés II. rendű felperes részéről történt felmondását nem tekintették a szerződés 35.1. pontjában foglalt megszűnési oknak. Egyebekben a Szolgáltatási Szerződés 35.1. (a) alpontja szerint nem volt megállapítható az ügyben a felek közös megegyezésén alapuló megszüntetése sem a Szolgáltatási Szerződésnek.

[45] A bíróság további álláspontja szerint annak ellenére, hogy a III. rendű felperes a Fennálló Pénzügyi Adósság megfizetésére irányuló keresete összegszerűségére elkésztett

kérte könyvszakértő kirendelését (400. sorszámú végzés, 2021. december 21-i tárgyalás), keresete összegét a csatolt közjegyzői ténytanúsítványokkal bizonyította. A Közvetlen Megállapodás 5.1. (f) alpontjára alapított igényét viszont megalapozatlanná tette, hogy az ott meghatározott feltételek nem teljesültek a Szolgáltatási Szerződés megelőző felmondása miatt.

[46] A másodlagos keresetet azért találta megalapozatlannak a bíróság, mert bár a Szolgáltatási Szerződés 2011. október 29-i felmondásával kezdődő elévülési időn belül terjesztette azt elő a II. rendű felperes, a szerződésben biztosított jogával élve az rPtk. 321. §-a alapján jogszerűen szüntette meg felmondással a Szolgáltatási Szerződést, felmondása nem volt a teljesítés megtagadásának tekinthető, az rPtk. 312. § (6) bekezdésének alkalmazásához szükséges feltételek nem álltak fenn.

[47] A felperes és az alperes fellebbezése, valamint az alperes csatlakozó fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyta, a perköltség vonatkozásában részben megváltoztatta és az I. rendű, a II. rendű és a III. rendű felpereseket terhelő elsőfokú perköltség összegét 145.136.800 forintra felemelte. Az alperes részére az I. rendű felperest 1.000.000 forint, a II. rendű és a III. rendű felpereseket egyetemlegesen 9.000.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte.

[48] A jogerős ítélet indokolása elsőként azt tartalmazta, hogy az Előzményi Perrel összefüggésben felmerült perköltség megfizetésére irányuló igényt elutasító ítéleti rendelkezés fellebbezés hiányában az rPp. 228. § (4) bekezdése szerint jogerőre emelkedett. Rögzítette ezt követően az ítélőtábla, hogy az elsőfokú bíróság a kereset elbírálásához szükséges tényállást feltárta, és abból érdemben helyesen, a minimális tartalmi követelményeket kielégítő jogi indokolással következtetett az elsődleges és a másodlagos keresetek megalapozatlanságára. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 206. § (1) bekezdésének a felperesek fellebbezésében állított megsértése, az ítéleti tényállás felperesek fellebbezésében kifogásolt hiányosságai – feltáratlanság, iratellenesség – nem befolyásolták érdemben a keresetek elbírálását. Az elsőfokú ítélet indokolása megfelelt az rPp. 121. § (1) bekezdésében [helyesen: 221. § (1) bekezdésében] meghatározott minimális tartalmi követelményeknek, abból megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az rPp. 213. § (1) bekezdésében és 215. §-ában foglalt rendelkezések megsértése nélkül a keresetek elbírálása szempontjából lényeges körülményeket milyen eredménnyel vizsgálta.

[49] Az elsődleges keresetet illetően az ítélőtábla egyetértett az 1 euró és járulékai megfizetése iránti igény tekintetében az elsőfokú bíróság álláspontjával abban, hogy hiányzott az ügyben a II. rendű felperes keresetőségi joga. Hangsúlyozta, hogy az I. rendű és a II. rendű felperesek között 2016. február 9-én megkötött Engedményezési Szerződés sem alkalmas annak bizonyítására, hogy a Szolgáltatási Szerződés rendelkezései értelmében a II. rendű felperest Megszüntetési Összeg, illetve az annak részét képező Fennálló Pénzügyi Adósság jogcímén megillető követelésből a 2008. január 10-i Hitelbiztosítéki Engedményezési Szerződéssel 1 euró az I. rendű felperesre nem került engedményezésre vagy az I. rendű felperes ilyen összegű követelést utóbb visszaengedményezett volna a II. rendű felperesre. A II. rendű felperes keresetőségi jogát nem alapozta meg az I. rendű felperes 2015. március 17-i egyoldalú nyilatkozata sem, ami ellentétben állt a II. rendű

felperes 2014. március 31-i levelével is, amelyben a Fennálló Pénzügyi Adósság teljes összege I. rendű felperes részére történő kifizetését kérte az alperestől.

[50] Az Előzményi Per értékelésével a másodfokú bíróság is arra következtetett, hogy az I. rendű felperes a korábbi keresetét a Megszüntetési Összeg részét képező Fennálló Pénzügyi Adósság megfizetése iránt a Közvetlen Megállapodásra, annak 5.1. (f) alpontjára és 5.4. pontjára alapította, és azt a Kúria a Közvetlen Megállapodásban meghatározott feltételek hiányában amiatt utasította el, mert a Szolgáltatási Szerződés nem a Közvetlen Megállapodás 5.1. (f) alpontjában megjelölt okból szűnt meg, hanem 2011. október 29-i hatállyal a Szolgáltató II. rendű felperes felmondásával. Az alperes annak ellenére, hogy 2011. október 28-án kézhez vette a Finanszírozási Megállapodás hitelezői felmondását, már nem mondhatta fel a Szolgáltatási Szerződést a Szolgáltató súlyos szerződésszegésére hivatkozással; felmondása hiányában nem válhatott esedékessé a Közvetlen Megállapodás alapján az alperes fizetési kötelezettsége a Megszüntetési Összeg és az annak részét képező Fennálló Pénzügyi Adósság megfizetésére. Jelen perben ezzel szemben az I. rendű felperes jogutódjaként a III. rendű felperes a Fennálló Pénzügyi Adósság megfizetésére irányuló keresetét elsősorban a Szolgáltatási Szerződés megjelölt rendelkezéseire alapította, miáltal kereseti igénye és az Előzményi Perben érvényesített kereseti igény kapcsán nem teljesült az rPp. 229. § (1) bekezdésében írt jogazonosság. Az elsődleges kereset másodsorban megjelölt jogalapja kapcsán ugyanakkor megállapítható volt az Előzményi Perrel összevetve a jog- és tényazonosság, ezért annak elbírálását az rPp. 229. § (1) bekezdése kizárta. Mindez azonban nem jelentett perakadályt és megszüntetési okot a Szolgáltatási Szerződés rendelkezéseire alapított elsődleges kereset érdemi elbírálásához [rPp. 130. § (1) bekezdés d) pont, 157. § a) pont, 251. § (1) bekezdés].

[51] Az elsődleges kereset jogalapja körében az ítélet tábla álláspontja az volt, hogy a Szolgáltatási Szerződés megszüntetésére és a kompenzációra vonatkozó rendelkezéseiből, kiemelten a 36.1. (a) alpontból, amely szerint a szerződés 35. pontban meghatározott bármely okból bekövetkező megszűnése esetére általános érvénnyel rendelkezett a Szolgáltató jogosultságáról – kompenzációként – a szerződés rendelkezései szerinti Megszüntetési Összegre, és a 36.1. (b) alpontból, amely szerint Megszüntetési Összeg az egyedüli és kizárólagos követelés, amelyet a szerződés megszűnése esetén a Szolgáltató az alperessel szemben támaszthat, valamint a 37.1., 37.2., 37.3. és 37.4. pontokból következően a II. rendű felperes rendkívüli felmondásán alapuló megszüntetés önmagában kiváltotta az alperes kötelezettségét a Megszüntetési Összeg, illetve az annak részét képező Fennálló Pénzügyi Adósság megfizetésére. Az alperes ugyanis Megszüntetési Összegként a Fennálló Pénzügyi Adósság összegét, vagyis a II. rendű felperes Finanszírozási Megállapodásból eredő hiteltartozásának megfelelő összeget abban az esetben is köteles megfizetni, ha a szerződést a II. rendű felperes súlyos szerződésszegése miatt rendkívüli felmondással az alperes szünteti meg [32.2. (a) alpont], továbbá akkor is, ha a szerződés Vis Maior miatt szűnik meg (37.4. pont). A szerződés az alperes Megszüntetési Összeg, illetve az annak részét képező Fennálló Pénzügyi Adósság fizetési kötelezettsége nélkül kizárólag akkor szűnhetett meg, ha a területfejlesztési megállapodás megkötésének, vagy a közterülethasználati hozzájárulás kiadásának elmaradása vezetett a II. rendű felperes elállásához.

[52] Az ítélet tábla további álláspontja szerint a közléssel hatályosuló felmondást mindaddig érvényesnek, hatályosnak kell tekinteni, amíg érvénytelenségét, hatálytalanságát jogerős ítélet meg nem állapítja, ezért a rendkívüli felmondás jogszerűségének keresettel vagy a jelen perben viszontkeresettel történő megtámadása, jogellenességének megállapítása iránti

igényérvényesítés és az ilyen perben hozott, a felmondás jogellenességét megállapító jogerős ítélet hiányában az alperes védekezésként nem hivatkozhatott a perben a felmondás jogszerűtlenségére súlyos szerződésszegése hiánya miatt. Mivel a Szolgáltatási Szerződést nem vitásan megszüntette a II. rendű felperes rendkívüli felmondása (35.4. pont), és nem indult per a felmondás jogellenességének megállapítására, a Szolgáltatási Szerződés 2011. október 29-i megszűnése időpontjában (Elszámolási Nap) a Finanszírozási Megállapodásból eredően a II. rendű felperest az I. rendű felperessel szemben terhelő hiteltartozás mint Fennálló Pénzügyi Adósság tekintetében az alperes fizetési kötelezettsége a Szolgáltatási Szerződés 37.5. pontja szerint közvetlenül a Finanszírozó Pénzintézettel, azaz az I. rendű felperessel szemben legkésőbb a szerződés megszűnésétől számított 30 napon belül esedékessé vált. Megjegyezte egyúttal, hogy az alperes és a II. rendű felperes 2013. június 13-i Elszámolási Egyezsége és az ott kikötött Elszámolási Összeg a 2. pontban rögzítettek szerint nem terjedt ki az I. rendű felperesnek a Fennálló Pénzügyi Adósság megfizetésére irányuló követelésére.

[53] A kifejtettek miatt mellőzte egyben az ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolásából a Szolgáltatási Szerződés megkötésének előzményeivel, az Elszámolási Egyezség teljes tartalmával, a II. rendű felperes Felmondási Értesítésében szereplő felmondási okokkal, az alperes Hitelezői Felmondási Értesítésére adott válaszlevelének tartalmával, az alperes, a II. rendű felperes és a generálkivitelező cégek 2012. május 24-i Elszámolási Megállapodásának létrejöttével, a 2012. október 17-i Visszterhes Engedményezési Szerződés tartalmával kapcsolatos, a II. rendű felperes Felmondási Értesítését közvetlenül megelőző és a felmondást követő eseményekre vonatkozó indokait. A felperes fellebbezése a vonatkozó részében emiatt nem bírt jelentőséggel.

[54] Nem értett egyet az ítéltábla a törvényszék álláspontjával az elsődleges keresetösszepszerűségét illetően sem. Leszögezte, önmagában a Finanszírozási Megállapodás 21.1. és 21.2. pontjai nem hatottak ki a Finanszírozási Megállapodásból eredő követelés érvényesítése iránti perben a felek eljárásbeli jogaira, kötelezettségeire. Nem eredményezték a bizonyítási teher módosulását, és nem zárták ki az összepszerűség vonatkozásában sem a felperesi követelés vitatását. Az elsődleges kereset tárgyát képező követelés összepszerűségének alperesi vitatására tekintettel az rPp. 3. § (3) bekezdéséből és 164. § (1) bekezdéséből következően, a Szolgáltatási Szerződés 37.2. és 37.5. pontjait is figyelembe véve a felpereseknek kellett bizonyítani az I. rendű felperes nyilvántartásait, kimutatásait okirati bizonyítékként felhasználva, hogy a Szolgáltatási Szerződés 2011. október 29-i megszűnése időpontjában a II. rendű felperesnek a Finanszírozási Megállapodásból eredően tőke, kamat és költség jogcímén milyen összegben állta fenn tartozása a Finanszírozási Megállapodás alapján. A közjegyzői ténytanúsítvány önmagában nem bizonyította a Fennálló Pénzügyi Adósság összegét, mivel az csak az I. rendű felperes egyoldalú nyilatkozata. A kérdés megítélése olyan különleges szakértelmet igényelt, amellyel a bíróság nem rendelkezett, ezért az rPp. 177. § (1) bekezdése szerint igazságügyi könyvszakértői bizonyításra volt szükség. A felperesek azonban az összepszerűség vonatkozásában őket terhelő bizonyítási kötelezettségről és elmulasztásának jogkövetkezményeiről kapott (az ügyben nem kötelező) tájékoztatás és felhívás ellenére (34. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv, 2021. február 9-én meghozott 400. sorszámú végzés) határidőben nem terjesztettek elő igazságügyi könyvszakértő kirendelésére bizonyítási indítványt. A per 2021. december 21-i – közvetlenül a berekesztést megelőző – tárgyalásán elkésetten és attól feltételezetten indítványozták igazságügyi könyvszakértő kirendelését, amennyiben azt a bíróság

szükségesnek tartja, amelynek figyelembevételét az rPp. 3 § (3) és (4) bekezdései nem tették lehetővé.

[55] Minderre tekintettel helytállónak találta az ítéltábla az alperes csatlakozó fellebbezésének hivatkozását az elsődleges kereset összecszerűségének bizonyíthatatlanságára. Egyben megjegyezte, az Előzményi Perben az I. rendű felperes a Fennálló Pénzügyi Adósság összegét a jelen perbelitől eltérően csak 25.038.606,80 euróban jelölte meg, ami önmagában aggályossá teszi a kereset megalapozottságát.

[56] A másodlagos keresetet megalapozatlanná tette az ítéltábla szerint, hogy a Szolgáltatási Szerződés az elsődleges kereset jogalapja körében részletezettek szerint a II. rendű felperes felmondásával megszűnt.

[57] Rögzítette ezt követően az ítélet, hogy az I. és II. rendű felperesek kereseti kérelme volt az Előzményi Perrel összefüggésben felmerült perköltség megfizetésére irányuló igényük is, amelyet az I. rendű felperes a Fennálló Pénzügyi Adósság kapcsán a perbe belépő III. rendű felperes jogutódlása után is fenntartott, azt a felperesek a továbbiakban együttes jogosultként valamennyien igényelték. Az I. rendű felperes kényszerű perbenállását így nem egyedül az alapozta meg, hogy elbocsátáshoz az alperes nem járult hozzá. Az Előzményi Perrel összefüggésben felmerült perköltség megfizetése iránt mindhárom felperes által együttes jogosultként előterjesztett kereset kapcsán az elsőfokú bíróság az rPp. 82. § (1) bekezdése megfelelő alkalmazásával helytállónan kötelezte mindhárom felperest a pernyertes alperes perköltségének együttes (egyetemleges) megfizetésére.

[58] Alaposnak találta az ítéltábla az alperes fellebbezését a részére ügyvédi munkadíj címén megítélhető elsőfokú perköltség körében, és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése, (2) bekezdés a)-c) pontjai, (6) bekezdése alkalmazásával a nagy pertárgyértékű és a pertárgyérték mellett tárgyát, jellegét tekintve is kiemelkedő jelentőségűnek, bonyolult ténybeli és jogi megítélésűnek minősülő ügyben azt a rendelkező részben írt összegre felemelte. A másodfokú perköltségről az rPp. 239. §-a, 81. § (1) bekezdése és az IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alkalmazásával döntött, amelynek során értékelte, hogy az alperesi jogi képviselő a másodfokú eljárásban túlnyomó részt a korábbi perbeli előadásait ismételte meg, az elsőfokú eljárásban már részletesen kifejtetteket tartotta fenn. Mivel az I. rendű felperes eredménytelen fellebbezésében kizárólag az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését támadta, esetében az rPp. 82. § (2) bekezdése volt irányadó, az elsődleges, a másodlagos és a harmadlagos fellebbezési kérelmeket együttesen előterjesztő II. rendű és III. rendű felperesek tekintetében pedig az rPp. 82. § (1) bekezdése a másodfokú perköltség körében.

Felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem

[59] A jogerős ítélettel szemben a II. rendű és a III. rendű felperes, valamint az alperes nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, majd pedig mindannyian csatlakozó felülvizsgálati kérelmet.

[60] A II. rendű és a III. rendű felperes felülvizsgálati kérelmükben – tartalmát tekintve – elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a II. és a III. rendű felperes elsődleges keresetének helyt adó döntés meghozatalát, az alperes marasztalását kérték a III. rendű felperes részére 29.231.592,91 euró és annak 2011. november 29-étől számított késedelmi kamata, a II. rendű felperes részére 1 euró és annak 2011. november 29. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére. Másodlagosan a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre kiterjedő hatályon kívül helyezésével az elsőfokú bíróság utasítását kérték új eljárásra és új határozat hozatalára.

[61] Arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet az rPtk. 207. § (1) bekezdésébe, az rPp. 239. §-ába, 2. § (1) bekezdésébe, 3. § (5) bekezdésébe, 177. § (1) bekezdésébe, 195. § (1) bekezdésébe, 196. § (1) bekezdés d) pontjába, 206. § (1)-(3) bekezdéseibe, 213. § (1) bekezdésébe, 221. § (1) és (3) bekezdésébe, 235. § (1) bekezdésébe, 253. § (2) és (3) bekezdésébe ütközően jogszabálysértő.

[62] Előadták, hogy a jogerős ítéletben megállapított tényállás az ügy érdemére kihatóan hiányos. A jogerős ítélet anélkül, hogy cáfolta volna a felperesek fellebbezésének hivatkozását arra, hogy az elsőfokú ítélet iratellenes és az ott rögzített tényállás hiányos, arra következtetett, hogy mindez a hiányosság nem befolyásolta érdemben az eshetőlegesen előterjesztett kereseti kérelmek elbírálását. Állították, hogy a fellebbezésükben felsorolt körülmények egyértelműen igazolják az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás törvénysértő jellegét. A fellebbezésükben írtakat a felülvizsgálati eljárásban is fenntartották. Kiemelték, a törvényszék a csatolt okirati bizonyítékokat nem vonta mérlegelési körébe, lényeges bizonyítékokat hagyott figyelmen kívül, amelyeket pedig figyelembe vett, az okiratok valós tartalmával szemben és a logika szabályaival is ellentétesen, okszerűtlenül értékelt. Az elsőfokú ítéletben írt, egymással ellentmondó elemeket tartalmazó tényállás feloldása a másodfokú eljárásban sem történt meg. A jogerős ítélet a fellebbezésben írtak ellenére nem orvosolta az elsőfokú ítélet törvénysértő tényállását, az ítélet tábla a fellebbezésben foglaltakkal érdemben nem is foglalkozott. A tényállás hiányossága a Szolgáltatási Szerződés megkötésének előzményei, a hatályba lépésének feltételei és a megszűnését követő események kapcsán is jelentkezett.

[63] A felperesek fellebbezése, amely az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányult, egyben magában foglalta az elsőfokú ítélet indokolásának megváltoztatására irányuló kérelmet is. Az ítélet tábla azonban sem a tényállás, sem az indokolás kapcsán nem orvosolta az elsőfokú ítélet hibáit, érdemben az ítélet indokolásának megváltoztatására irányuló fellebbezést nem bírálta el [rPp. 213. § (1), 253. § (2) és (3) bekezdés]. Az elsődleges kereset releváns körülményei közül a Szolgáltatási Szerződést megelőző tények vizsgálatát kifejezetten, de tévesen mellőzte, idetartozott, hogy az alperes az I-II. rendű felperesek között létrejött Hitelkeret Szerződés előkészítésében aktívan részt vett, a Szolgáltatási Szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi finanszírozási modellt és a hitelszerződés tartalmát jóváhagyta, ami egyebekben a kereset összecszerúságát tekintve is jelentőséggel bírt.

[64] Kiemelték a tényállásból az alperes közgyűlésének 597/2007. (IV. 26.) számú, a 601/2007. (IV. 26.) Főv.Kgy. határozatát, a Szolgáltatási Szerződés hatályba lépéséhez szükséges feltételek közül a Projekt Dokumentum aláírását és a Pénzügyi Zárás teljesülését a Szolgáltatási Szerződés 1. számú mellékletében foglalt fogalommeghatározó rendelkezések szerint, hogy a II. rendű felperes az I. rendű felperes finanszírozási ajánlatát 2007. november

26-án az alperes Kiemelt Fejlesztések Bizottságának megküldte, amelyhez kapcsolódik a Bizottság elnökének 2007. december 13-i előterjesztése. Utaltak a Bizottság 2007. december 18-i határozatára a Közvetlen Megállapodás szövegének jóváhagyásáról [99/2007. (XII. 18.)], az I-II. rendű felperesek így megkötött 2008. január 10-i Hitelkeret Szerződésére, a Kiemelt Fejlesztések Bizottsága 5/2008. (01. 29.) számú határozatára az angol nyelvű Hitelkeret Szerződés lefordításáról, az alperes költségvetésében hosszú távú pénzügyi kötelezettségként elkülönített 98.000.000 euróra a 25 éves szolgáltatási tevékenység feltételezésével, a Kiemelt Fejlesztések Bizottsága 246/2008. (IV. 15.) számú határozatára a Finanszírozási Megállapodás bemutatott jellegéről, a közgyűlés 803/2008. (V. 29.) Főv.Kgy. határozatára a Kiemelt Fejlesztések Bizottságának beszámolója elfogadásáról és a Közvetlen Megállapodással kapcsolatos további eljárásról. A Szolgáltatási Szerződés megszűnését követő és az ítéletből hiányzó tényállási elemek között említették, hogy az alperes 2012. decemberétől az épületegyüttest üzemeltette, 2019-ben 11.233.970.000 Ft + áfa összegű vételárért értékesítette, a 2008. március 16-i levél releváns tartalmából, hogy az I. rendű felperes a 2008. március 5-én kelt levelében a biztosítéki szerződés megkötéséről értesítette az alperest. Hangsúlyozták, hogy az alperes előtt a pénzügyi dokumentumok, a banki finanszírozási ajánlat és a Hitelkeret Szerződés is ismert volt, megkapta a 2008. június 16-i visszaigazolás szövegét is, amely a Hitelkeret Szerződés bianco mellékletének tartalommal ellátott változata volt. Megállapítható így, hogy a Hitelkeret szerződés az alperesnek átadásra, bemutatásra került, saját szakértőivel véleményeztette, a Szolgáltatási Szerződés csak ezután lépett hatályba. Az alperes a 2008. június 16-i visszaigazolását egyebekben az I. rendű felperesnek címezte, és abban a Szolgáltatási Szerződésből eredő fizetési kötelezettségének feltétlen és visszavonhatatlan teljesítésére is kötelezettséget vállalt, amelynek értelmezésére az rPtk. 207. § (1) bekezdése volt irányadó. A feltétlen szó alkalmazásával az alperes jognyilatkozatát tartalmilag az I. rendű felperessel szembeni kifogás jogáról való lemondásként kell értékelni.

[65] Megjegyezték, hogy az I. rendű felperes 2015. március 17-i levelében, mellyel az alperes részére a Hitelezői Értesítést megküldte, maga is hivatkozik az alperes 2008. június 16-i visszaigazolására és a Hitelkeret Szerződés mellékletét képező biztosítéki engedményezési szerződésre.

[66] Sétélmezték, hogy a Fővárosi Ítéltábla egyetértett a csatlakozó fellebbezéssel, amelyben az alperes úgy nyilatkozott, nem zárható ki az I. rendű felperes részéről olyan tartozás nyilvántartása, amely a Szolgáltatási Szerződés alapján nem hárítható át az alperesre. Ráműtattak, hogy a csatlakozó fellebbezésben foglalt alperesi tényállítás új, ezért az rPp. 235. §-a szerint nem volt figyelembe vehető, egyebekben pedig nem is tartalmaz konkrét vitatást. Iratellenes volt a csatlakozó fellebbezés tartalma a Hitelkeret Szerződés 21. és 21.1. és 21.2. pontját érintően is, erre ugyanis a felperesek keresetlevelükben már hivatkoztak.

[67] Kifogásolták, hogy a tényállás megállapítása során nem vette figyelembe a másodfokú bíróság azokat a jogi jelentőségű tényeket, amelyek jogszabályi kötelezettség folytán az I. rendű felperes oldalán fennálltak. Idetartozott a 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet az I. rendű felperes ügyfeleivel szemben fennálló követeléseiről folyamatos nyilvántartásáról, az 52/2005. (XII. 28.) PM rendelet az I. rendű felperes negyedéves jelentéstételi kötelezettségéről, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 206. § (1) bekezdése a pénzügyi intézményt folyamatos szerződés alapján évente terhelő írásbeli kimutatás készítéséről és a (2) bekezdés szabálya arról, hogy azt az ügyfél részéről elfogadottnak kell tekinteni, ha 60 napon belül nem emel

kifogást. A megjelölt jogszabályi rendelkezések alapján az I. rendű felperes köteles volt a Fennálló Pénzügyi Adósság összegének pontos kimutatására, kötelezettségének megszegésére nem merült fel adat a perben. Az alperes ugyanakkor a számára a 2011. november 28-án, majd 2011. december 5-én megküldött pontos kimutatással szemben a Fennálló Pénzügyi Adósság összegét nem vitatta. Előadták, hogy a Fennálló Pénzügyi Adósság összege a megjelölt két időpont között nem nőtt, hanem csökkent 3.556.409,2 euróval, a Fennálló Pénzügyi Adósság fennmaradó tőkeösszege így állt elő 25.038.606,80 euróban. A csökkenést az I. rendű felperes beszámítással kapcsolatos bejelentése eredményezte. A csökkentett tőkeösszeg egyebekben azonos az Előzményi Perben meghatározott tőkeösszeggel, a változást a felgyülemlett késedelmi kamat összege idézte elő, amely 2011. december 5-e és 2015. február 25-e között 4.192.987,11 euró összegben jelentkezett. Az I. rendű felperes ennek megfizetésére szólította fel az alperest 2015. március 17-én és a 2015. február 26-i második közjegyzői tanúsítvány második fejezete is így szerepelteti a tőketartozást, a késedelmi kamatot és a kettő együttes összegét. Állították, hogy az I. rendű felperes ugyanezt a tőkekövetelést érvényesítette a kereset benyújtásakor, mint amelynek fennállásáról 2011. december 5-én az alperest értesítette.

[68] Hangsúlyozták, hogy a Fennálló Pénzügyi Adósság aktuális összegéről az I. rendű felperes két alkalommal is közjegyzői ténytanúsítvánnyal értesítette az alperest és igazolta az adósság összegét. Első ízben 2011. november 28-án, majd 2015. február 26-án. A Hitelkeret Szerződés 21.2. pontja értelmében az I. rendű felperes által a Finanszírozási Dokumentumok alapján kiállított értesítések és igazolások kötelező érvényű hitelezői igazolásnak minősülnek. Mindebből következik álláspontjuk szerint, hogy az alperes a Fennálló Pénzügyi Adósság összegéről kiadott igazolásban található összeget a Hitelkeret Szerződés és a 2008. június 16-i kötelezettségvállalása alapján a perben nem tehetett vitássá. Megjegyeztél egyben, hogy az alperes nem is állította az elsőfokú eljárásban az I. rendű felperes számításának hibáját. A Fővárosi Ítélet az rPp. 206. §-ának megsértésével tette a jogerős ítélet részévé a csatlakozó fellebbezés összecszerűség vitatására irányuló irattellenes tényállításait.

[69] Kitértek arra is, hogy a Fennálló Pénzügyi Adósság definíciója a Szolgáltatási Szerződés 37.2., 37.3., 37.4. és 37.5. pontjai értelmében a Finanszírozási Megállapodás alapján Fennálló Pénzügyi Adósság, a Szolgáltatási Szerződés szerinti Finanszírozási Megállapodás pedig maga a Hitelkeret Szerződés, amely közokiratként teljes bizonyító erővel bizonyítja annak tényét, hogy az I. rendű felperes 2008-ban 28.000.000. euró és 500.000.000 forint összegben nyújtott kölcsönt a II. rendű felperesnek. A Kiemelt Fejlesztések Bizottságának üléseiről készült jegyzőkönyvek teljes bizonyító erejű magánokiratként bizonyítják, hogy az alperes ismerte és elfogadta az I. rendű felperes finanszírozási ajánlatát, Hitelkeret Szerződést is megismerte. A Szolgáltatási Szerződés ugyancsak teljes bizonyító erejű magánokiratként bizonyítja a Pénzügyi Adósság összegét, amely a Hitelkeret Szerződés alapján a II. rendű felperessel szembeni pénzügyi követelés, amelyet az I. rendű felperes a Szolgáltatási Szerződés megszűnésekor ilyenként nyilvántart. A ténytanúsítványok közokiratként teljes bizonyító erővel bizonyítják a Hitelkeret Szerződésből eredően nyilvántartott követelését az I. rendű felperesnek, az alperes 2008. június 16-i nyilatkozata a feltétlen és visszavonhatatlan kötelezettségvállalással a fizetési kötelezettségvállalását az I. rendű felperes felé. Mindebből következően az I. rendű felperesnek könyvszakértői véleményt igénye érvényesítéséhez nem kellett szolgáltatnia, a bizonyítási teher a perben az alperesen volt. Az elsőfokú bíróság vonatkozó tájékoztatása a 34. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben téves. Rámutattak egyúttal, hogy az alperesnek volt is bizonyítási indítványa szakértő kirendelésére.

[70] Abból következően, hogy a felperesek könyvszakértő bevonására irányuló indítványát elkésztése miatt utasította el az elsőfokú bíróság, ugyanakkor a 2021. február 9-i felhívása ellenére az alperes elkészített bizonyítási indítványainak és kérelmeinek több esetben helyt adott, öt alkalommal (400., 426., 428., 442., 445., 456. végzéseivel) további határidőt biztosított az alperesnek, megsértette az rPp. 2. § (1) és (4) bekezdéseiben, valamint az Alaptörvény XVIII. cikkében írtakkal szemben a fegyverek egyenlőségének alapelvét.

[71] Hangsúlyozták, hogy igazságügyi könyvszakértői szakismeret nélkül megállapítható a Fennálló Pénzügyi Adósság tőkeösszege, az ettől ellentétes ítéletábrái következtetés iratellenes. Egyebekben az alperes tényállítása nélkül, az összecszerűség általános vitatása nem volt alkalmas a kereseti tényállítások cáfolatára.

[72] Jogsértőnek tartották a jogerős ítélet következtetését abban is, hogy a II. rendű felperes keresetösszege joga az általa igényelt 1 euró összegre nem áll fenn. Arra hivatkoztak, hogy az I. rendű felperes a biztosítéki engedményezési jogait a követelés 1 euróval csökkentett részére gyakorolta a 2015. március 17-i értesítés szerint, és így léptette hatályba a biztosítéki engedményezést, vagyis 1 euró kivételével kért a maga részére teljesítést. Így a 2016. február 9-i engedményezési szerződésből és a 2015. március 17-i levélből egyértelműen következik, hogy a II. rendű felperes a jogosultja az engedményezéssel nem érvényesített 1 euró követelésnek.

[73] Az I. rendű felperes 2015. március 17-én a hitelezői értesítővel gyakorolta rendelkezési jogát, amelynek értékelése szempontjából a II. rendű felperes azt megelőző, 2014. márciusi levelének, amelyben a Fennálló Pénzügyi Adósság összegét az I. rendű felperes javára kérte megfizetni, nincs jelentősége.

[74] Az alperes felülvizsgálati kérelmében, majd pedig az azzal tartalmilag egyező csatlakozó felülvizsgálati kérelmében a felperesek elsődleges, a Fennálló Pénzügyi Adósságra vonatkozó keresete tekintetében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a per megszüntetését az rPp. 130. § (1) bekezdés d) pontja, 157. § a) pontja szerint. Kérte továbbá a javára megítélt másodfokú perköltség tekintetében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és új döntéssel a másodfokú perköltség felemelését 72.214.740 forintra a felperesek egyetemleges kötelezésével. Kérte még a jogerős ítélet indokolásának megváltoztatását úgy, hogy a felperesek valamennyi keresete megalapozatlan a jogalapját tekintve.

[75] Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet az rPp. 3. § (3) bekezdésébe, 51. § a) pontjába, 52. § (1) és (2) bekezdéseibe, 82. § (1)-(2) bekezdésébe, 122. § (1) bekezdésébe, 123. §-ába, 130. § (1) bekezdés d) pontjába, 157. § a) pontjába, 195. §-ába, 206. § (1) bekezdésébe, 213. § (1) bekezdésébe, 229. § (1) bekezdésébe, 234. § (3) bekezdésébe, 239. §-ába, 251. § (1) bekezdésébe, 253. § (2) bekezdésébe, az rPtk. 198. §-ába, 207. § (1) bekezdésébe, 199. §-ába, 214. §-ába, 277. § (1) bekezdésébe, 312. §-ába, 313. §-ába, 319. § (1)-(2) bekezdésébe, 321. § (1) bekezdésébe, a 2011. évi CLXI. törvény 2. § (1) bekezdésébe, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdésébe ütközően jogszabálysértő.

[76] Állította, hogy a Fennálló Pénzügyi Adósság megfizetése iránt az I. rendű felperes keresetét a Kúria a Gfv.VII.30.313/2013/5. számú ítéletével az ítélt dolog hatályával elbírálta, ezáltal a III. rendű felperes elsődleges keresete kapcsán, amely ugyancsak a Fennálló Pénzügyi Adósság követelése, tárgya szerint az anyagi jogerő azonosítható.

[77] Kifejtette, hogy a felperesek keresete az elsőfokú eljárásban együttesen előterjesztett volt, amiből pertársaságuk egységessége következett. Az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésük, különösen a hatályon kívül helyezésre irányuló kérelem miatt közös nyilatkozatuk volt, a per főtárgyát érintette, pertársaságuk a másodfokú eljárásban is egységes volt. Ebből nem csak a felülvizsgálat megengedhetősége, de az is következik, hogy a jogerős ítélet eljárási szabálysértéssel választotta szét a II-III. rendű felperesek fellebbezését az I. rendű felperesétől, és alkalmazta az elsőfokú perköltségre a 82. § (1) bekezdését, a másodfokú eljárásra pedig a 82. § (2) bekezdését. Egyebekben a perorvoslati perérték mindhárom felperes esetében azonosan alakult.

[78] A jogerős ítélet indokolását tekintve állította, hogy az elsődleges kereset jogalapját illetően sérti az rPtk. 312. §-át, 313. § (2) bekezdését, 319. § (1) bekezdését és a Szolgáltatási Szerződés 35.1. (f), 35.4., 36.1 (a), 37.1. és 37.3. pontjait, egyben az rPp. 164. § (1), 196. § (1), 206. § (1) bekezdését is. Jogellenes az a következtetés, hogy a Megszüntetési Összegre való jogosultság szempontjából közömbös a Szolgáltatási Szerződés megszűnésének oka, a Felmondási Értesítőben megjelölt okok valósága. Az elsőfokú eljárás az ott elhangzott kioktatási kötelezettség szerint alapvetően a felmondási okok tisztázására zajlott, az alperes is védekezhetett a felmondási okok valótlanságával és azzal, hogy megvalósulásuk esetén sem minősültek súlyos szerződésszegésnek. Ellenkező esetben sérült volna a fegyveregyenlőség elve mint a tisztességes eljárás egyik alapvető feltétele. Egyebekben a Kúria Előzményi Perben hozott ítélete is arról szól, hogy önmagában a Felmondási Értesítő tényéből nem következik a jogosultság a Megszüntetési Összegre. Azzal, hogy a jogerős ítélet nem tért el az elsőfokú ítélettől és annak megállapításától, miszerint az elsőfokú eljárásban a súlyos szerződésszegés bizonyítása sikertelen maradt, ami a felperesek terhén értékelendő, megállapíthatóan hiányzik az elsődleges kereset jogalapja.

[79] Állította, hogy a Szolgáltatási Szerződés 36.1. (a), 35. és 35.4 (a) pontjai együttes értelmezésével a Szolgáltató a Megszüntetési Összegre egyedül akkor jogosult, ha a felmondásának oka az alperes súlyos szerződésszegése. Állította továbbá, hogy a felmondás érvénytelenségének állítása és megállapítására irányuló per kezdeményezése nélkül megvédhette jogait a felperesekkel szemben ebben az eljárásban A Szolgáltatási Szerződés 35. és 36. pontja szerinti feltételekből következően a súlyos szerződésszegés bizonyítottsága nélkül hiányzik az elsődleges kereset jogalapja.

[80] Kitért arra is, hogy a rendkívüli felmondás szerződésszegő gyakorlása a teljesítés megtagadását jelenti. Súlyos szerződésszegés, amennyiben a Szolgáltató felhagy a szerződés teljesítésével. A felmondással akkor párosul felelősség, ha szerződésszegésnek minősül, amelyre az rPtk. 313. §-a szerinti tényállás és jogkövetkezmények alkalmazhatók. Az alperes az ott írt jogkövetkezmény választásának lehetőségével élt, és a lehetetlenülés jogkövetkezményét választotta. A bíróság nem mérlegelhet aszerint, hogy a felmondás vagy a szerződésszegés szabályait alkalmazza, illetve nem mérlegelés eredménye az a döntés, hogy az rPtk. 313. §-a az alkalmazandó szabály. Szerződésszegő felmondás esetén, ha a másik fél erre hivatkozik, az rPtk. 312-313. §-ainak mellőzése törvénysértés. Mindebből következően

nem voltak mentesíthetők a felperesek a részükre az elsőfokú eljárásban kiosztott bizonyítás sikertelensége alól azzal, hogy bár az ítéletábra nem állapította meg a bizonyítási teher kiosztásának perrendellenességét, de attól eltekintett azzal, hogy a Megszüntetési Összegre való jogosultság egyedüli feltétele a szerződés megszűnése. A felperesek nem vitatták, hogy a lehetetlenülés jogkövetkezményét választhatta és választotta is az alperes, ennek megfelelően terjesztették elő a másodlagos keresetet. Nem azt kérdőjelezték tehát meg, hogy a teljesítés megtagadása esetén választhatta-e az alperes a lehetetlenülés jogkövetkezményét, hanem azt, hogy valótlanok a felmondási okok. Téves ezért az a jogi megközelítés, hogy a felmondás ténye önmagában kizárta az rPtk. 313. §-ának alkalmazását, tehát, hogy a felmondás és a teljesítés megtagadása egymást kizáró alternatívák. Mivel a felperesek a Felmondási Értesítővel bizonyították, hogy a II. rendű felperes az alperes súlyos szerződésszegésére hivatkozással gyakorolta felmondási jogát, viszont nem bizonyították bármely szerződésszegés megvalósulását, a Fővárosi Ítéletábrának az elsődleges kereset jogalapjának hiányát kellett volna megállapítania. A Szolgáltatási Szerződés nem volt úgy értelmezhető, hogy a rendkívüli felmondás a másik fél súlyos szerződésszegésének vélelmét teremti meg. A szerződés idő előtt a Szolgáltatási Szerződés 35. pontjában írt esetekben szűnhetett csak meg, tehát közös megegyezéssel, az önkormányzat felmondásával a szolgáltató súlyos szerződésszegése és a szolgáltató felmondásával az önkormányzat súlyos szerződésszegése esetén. Ennek megfelelően tartalmazza a 36. pont az elszámolás következményeit, amikor a Megszüntetési Összegre való jogosultságot kizárólag a 35. pontban írt esetkörre korlátozza.

[81] Az engedményezés kérdését nézve arra mutatott rá, hogy az elsődleges kereset a Fennálló Pénzügyi Adósság követelést a Hitelkeret Megállapodás engedményezési megállapodására alapozta, amellyel kapcsolatban az I. rendű felperes a teljesítési értesítést 2015. márciusában kiadta, de azért, hogy az Előzményi Per után újra perelhessen. Mindez azt jelenti, hogy a perben érvényesített igény a II. rendű felperes alperessel szembeni, az I. rendű felperesre engedményezett követelése. Az elsődleges kereset jogalapja így nem a Szolgáltatási Szerződés 37.5. pontja, amely nem engedményezés, hanem az alperes és a II. rendű felperes megállapodása a Megszüntetési Összeg egy meghatározott részének a finanszírozó pénzintézet rendelkezése szerinti teljesítéséről.

[82] Abból, hogy a Szolgáltatási Szerződés megszüntetésével elszámolási kötelezettség járt, amelyet bizonyított súlyos szerződésszegés esetén kellett teljesíteni, a feleknek az Elszámolási Egyezséggel az volt a célja, hogy elszámolásuk megvalósuljon akkor is, ha a Szolgáltatási Szerződés elszámolási rendje nem alkalmazható. Az Elszámolási Egyezségből kitűnően a felek egyetértésben voltak, hogy a kialakult helyzetben, amely a súlyos szerződésszegés hiányát jelentette, nem volt mód a Megszüntetési Összeg típusú szerződéses elszámolásra. Az Elszámolási Egyezés idején folyamatban volt az Előzményi Per. A Kúria ott hozott ítéletéből is kitűnően a Fennálló Pénzügyi Adósság feltételezi a Megszüntetési Összeget, vagyis a szolgáltató arra való jogosultságát, miáltal a két tételről csak egy perben lehet állást foglalni. Az Elszámolási Egyezés után a II. rendű felperesnek 1 euró követelése sem maradhatott fenn. Az I. rendű felperes az ítélt dolog megkerülésének lehetőségét keresve igényét nem a Közvetlen Megállapodásra, hanem a Szolgáltatási Szerződésre épülő engedményezésben határozta meg, de megfeledezett arról, hogy a Szolgáltatási Szerződésből eredő követelés a Megszüntetési Összeg megfizetésére, az Elszámolási Egyezséget érinti, amivel a Szolgáltató már nem rendelkezett.

[83] Nem értett egyet a másodlagos kereset elutasítása alapjául megjelenő ítéleti indokolással sem, ami abban merült ki, hogy a felmondás okán a teljesítés megtagadása

értelmezhetetlen. A helyes elutasítási indok az lett volna, hogy a II. rendű felperes az Elszámolási Egyezség megkötése után nem rendelkezett az alperessel szemben érvényesíthető jogcímen követeléssel. Az Elszámolási Egyezség a jogvita és az elszámolás végleges lezárására jött létre, nem azért, hogy a II. rendű felperes időt nyerve újabb jogcímet és követelést határozzon meg azon az alapon, hogy ő maga a teljesítést megtagadta. Fenntartotta a másodlagos keresettel szemben az elévülési kifogását is.

[84] A perköltség körében előadta, hogy a fellebbezési perérték megegyezett az elsőfokú eljárásával, a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdésének alkalmazásával a másodfokú perköltség mérséklésére amiatt látott okot, hogy az alperes a fellebbezés során az elsőfokú eljárás során előadottakat ismételte meg. Mindez azonban álláspontja szerint ellentétes a jogalkotó céljával és a másodfokú eljárás korlátaival [rPp. 239. §, 141. § (2) és (6) bekezdés, 235. §, 253. § (3) bekezdés]. Kiemelte egyben, hogy csatlakozó fellebbezése és fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet indokolását is bírálta, illetve hogy az összecszerűség bizonyítatlanságát az elsőfokú eljáráson túl a másodfokú eljárásban is hangsúlyozta, ami végül az elsőfokú ítélet helybenhagyásához vezetett. A célszerű és eredményes csatlakozó fellebbezésnek nem lehet a következménye, hogy a bíróság a pervesztes félre hetedannyi másodfokú perköltséget hárít, mint amit a jogszabály szerint viselnie kellene. Az ügy nem tartozott az átlagos megterhelést és felelősséget jelentő ügyek közé, a pertárgyértékre, a szerződéses háttérre, a Megszüntetési Összeg vagy a Fennálló Pénzügyi Adósság közvagyonni összefüggésére, a lefolytatott bizonyítási eljárásra, a pertartamra és a beadványok számára, ügyvédi munkára, felelősségre tekintettel az ügy az IM rendelet 3. § (6) bekezdésének második mondatában szabályozott esetkörbe tartozott, bonyolultsága mellett az ügyvédi munkadíj mérséklésére nem volt indok.

[85] A II. rendű és a III. rendű felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében az alperes felülvizsgálati kérelmére tekintettel kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a másodlagos keresetnek helyt adó döntés meghozatalát, az alperes marasztalását a II. rendű felperes felé 11.000.000.000 forint és járulékai megfizetésében, másodlagosan a másodfokú bíróság utasítását ebben a körben új eljárásra és új határozat hozatalára.

[86] Az alperes a felülvizsgálati kérelmét 2022. november 14-én visszavonta. Felülvizsgálati ellenkérelmében pedig a felperes felülvizsgálati kérelmével támadott részében kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[87] A Kúria elsőként azt rögzíti, hogy az alperes felülvizsgálati kérelmének visszavonása hatálytalanná tette a II. és a III. rendű felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét [rPp. 273. § (6) bekezdés, 244. § (3) bekezdés, 241. § (1) bekezdés], ezért a Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a II. és a III. rendű felperesek felülvizsgálati kérelme és az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme keretei között vizsgálta, és azt a megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek.

[88] A felülvizsgálati eljárás kereteinek tisztázásához rögzíti egyúttal, hogy az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme egyedül az elsőként megfogalmazott, a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével a per megszüntetésére irányuló kérelemre nézve volt érdemben vizsgálható; további részében – a jogerős ítélet másodfokú perköltségre vonatkozó rendelkezését és az indokolását támadó második és harmadik kérelmek tekintetében – nem.

[89] Az rPp. 273. § (6) bekezdéséből és a 244. § (1) bekezdéséből együttesen következően ugyanis csatlakozó felülvizsgálati kérelem akkor terjeszthető elő – és vizsgálható érdemben –, ha a fél maga is jogosult lett volna a támadott körben felülvizsgálatot kérni.

[90] Az rPp. 271. § (1) bekezdésének c) és d) pontjai azonban kizárják a felülvizsgálatot többek között a jogerős határozatnak csupán a perköltségre vonatkozó rendelkezése és az indokolása ellen is. Ez azt jelenti, hogy jogerős ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezése és hasonlóan az indokolása is egyedül akkor támadható és vizsgálható felülvizsgálati eljárásban, amennyiben van olyan felülvizsgálati kérelem és abban megfogalmazott petitum, amellyel összefüggésben, annak velejárójaként lehetséges a kapcsolódó indokolás és másodsorban a járulékos kérdések, így a perköltség viselésének felülbírálata.

[91] Jelen ügyben az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében elsőként megfogalmazott kérelem a per megszüntetésére irányulóan nem volt az előzőek szerint értelmezhető: a pergátló körülményre alapított megszüntetési kérelemhez nem volt szervesen és logikailag hozzárendelhető a jogerős ítéletnek a kereset érdemi elbírálására tartozó további indokolása és az érdemi döntés eredményeként megítélt perköltség sem, amelyeket az alperes nem a megszüntetni kért részben, hanem azon kívül támadott. A csatlakozó felülvizsgálati kérelem a másodfokú perköltséget, továbbá a jogerős ítéletnek az ügy érdemére tartozó indokolását támadó és érdemben megváltoztatni kért részében nem kapcsolódott az elsőként megfogalmazott megszüntetési kérelemhez, és nem volt társítható a jogerős ítéletet érdemben támadó kérelemhez sem.

[92] Megjegyzi ezzel kapcsolatban a Kúria, hogy a felülvizsgálat rendkívüli perorvoslat jellege miatt tudatos jogalkotói mérlegelés és megfontolás a felülvizsgálat kereteinek törvényi meghatározása. Az Alkotmánybíróság több határozatában értelmezte már a bírósághoz fordulás jogát és a jogorvoslathoz jogot, idetartozóan pedig kimondta többek között, hogy a jogorvoslati funkció feltételezi a jogorvoslati jognak az érintett személy részéről alanyi jog alapján történő gyakorlását [9/1992. (I. 30.) AB határozat] – miből következően nem lehet alkotmányos jogorvoslati jogról beszélni, ha a jogorvoslat gyakorlása nem alanyi jog alapján áll fenn –; továbbá annak elismerése mellett, hogy a jogorvoslati rendszer kialakítása jogalkotói feladat, azt is megállapította, hogy a jogorvoslathoz való jog követelményét az egyfokú fellebbezési rendszer is kielégíti. A törvényhozó mérlegelésén múlik, hogy ezen túlmenően ad-e jogorvoslati lehetőséget [9/1992. (I. 30.) AB határozat]; a felülvizsgálat, mint rendkívüli perorvoslat biztosításának lehetősége és ennek feltételei – az egyéb alkotmányos követelmények teljesülése mellett – a jogalkotó mérlegelésén múlik [42/2004. (XI. 9.) AB határozat]. A jogalkotó az Alkotmánybíróság előzőekben részletezett állásfoglalásai figyelembevételével, annak elhárítására, hogy a felülvizsgálat rendkívüli perorvoslat jellege ellenére ténylegesen rendes perorvoslatként funkcionáljon, zárta ki a felülvizsgálatot az rPp. 2012. évi CXVII. törvény szerinti módosításával a jogerős határozatnak csupán a perköltségre vonatkozó rendelkezése ellen. Szintén tudatos jogalkotói döntés az is, hogy az rPp. hatálya

alatt kizárt önmagában az indokolási rész felülvizsgálata: a pernyertes fél, még ha számára kedvezőtlen is, nem támadhatja a Kúria előtt pusztán a jogerős ítélet indokolását.

[93] A csatlakozó felülvizsgálati kérelem érdemben elbírálnak részét illetően a Kúria egyetértett az ügyben eljáró bíróságok jogi álláspontjával: az I. rendű felperesnek az Előzményi Perben előadott keresete más ténybeli alapon – a Közvetlen Megállapodás speciális feltételrendszerén keresztül – irányult az adott követelés megfizetésére, ezért a korábbi perben hozott ítélethez fűződő anyagi jogerőhatás nem zárta ki a Szolgáltatási Szerződésre alapított elsődleges kereset érdemi elbírálását jelen perben [rPp. 229. § (1) bekezdés].

[94] A II. és III. rendű felperes felülvizsgálati kérelmét tekintve a Kúria előrebocsátja a felülvizsgálati eljárás lényegével és korlátaival kapcsolatban, hogy a felülvizsgálati eljárás nem folytatása a jogerős ítélettel befejezett pernek. A felülvizsgálat a jogerős ítélet ellen igénybevehető rendkívüli perorvoslat, amiből következik többek között, hogy a felülvizsgálati eljárásban – az ügyben nem irányadó három kivételtől eltekintve – kizárólag a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértések vizsgálhatók a jogerős ítélet felülbírlata körében, amennyiben a felülvizsgálati kérelem hivatkozásai megfelelnek az rPp. 272. § (1) és (2) bekezdéseiből következő tartalmi követelményeknek [1/2016. (II. 15.) PK vélemény]. Következik még a felülvizsgálat rendkívüli perorvoslat jellegéből az is, hogy a felülvizsgálati kérelem hivatkozásainak – a felülvizsgálati kérelem sikeréhez – az előző tartalommal megfeleltethetőnek kell lenniük magának a jogerős ítéletnek: ellenérveit a felülvizsgálatot kérő félnek a jogerős ítélet indokaival, érveivel szemben kell megfogalmaznia, és úgy, hogy a számára sérelmes döntés, illetve jogi álláspont kapcsán a jogerős ítélet valamennyi indokát meg kell cáfolja.

[95] Az elsődleges kereset összecszerűségét tekintve nem értett egyet a Kúria a felperesek érvelésével, amely szerint az alperes lemondott a vitatás jogáról. Figyelemmel az rPtk. 207. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezésre, amelynek értelmében az igényérvényesítésről vagy a vitatásról való lemondásnak félreérthetetlennek és határozottnak kell lennie, nincs helye a nyilatkozat kiterjesztő tartalmú értelmezésének (BH1993. 673.), megállapítható, hogy az állított tartalommal okirat az ügyben nem volt, a 2008. június 16-i visszaigazolás sem volt így értelmezhető. Az alperes kötelezettségvállalása a Szolgáltatási Szerződésben írtak teljesítésére a szerződés fogalmi keretein belül maradt [rPtk. 198. § (1) bekezdés], szerződésen kívül tett nyilatkozata sem volt kiterjesztően – joglemondásként – értelmezhető. Ez következik egyebekben a Szolgáltatási Szerződés 54.2. pontjából is, ahol a szerződő felek arra az esetre, ha a szerződés alapján valamely kérdésben vitájuk keletkezik, és tárgyalásaik nem vezetnek eredményre, vitáskérdés tárgyától és természetétől függetlenül, generális jelleggel kötötték ki megfelelő szakértelemmel rendelkező szakértő eljárását. E megállapodásuk alól kivételt nem tettek, a rendelkezés hatálya alól nem emelték ki a Szolgáltatási Szerződés egyetlen kérdését, a Megszüntetési Összeget és az annak részét jelentő Fennálló Pénzügyi Adósságot sem.

[96] A felülvizsgálati kérelemnek a Hitelkeret Szerződés (másként Finanszírozási Megállapodás) 21. pontját érintő érvelésével kapcsolatban a Kúria leszögezi, hogy e szerződésnek az alperes nem volt alanya; a hivatkozott szerződéses rendelkezés az alperes Szolgáltatási Szerződésen alapuló jogait és kötelezettségeit nem határozta meg. A felülvizsgálati kérelem érvelésétől eltérően nem volt más következtetés levonható a

Szolgáltatási Szerződés hatálybaléptető szabályaiból sem: pusztán abból, hogy a Szolgáltatási Szerződés hatályához szükséges volt többek között a Finanszírozási Megállapodás bemutatása az alperesnek, ami meg is történt, nem következett a bemutatott szerződés alperesre kötelező tartalma.

[97] Rámutat egyúttal a Kúria, hogy lényegében azonos tartalmú szerződéses kikötések, valamint azokkal összefüggésben a közjegyzői ténytanúsítvány jogi természetét és joghatását korábban több közzétett határozatában – jelen ügyben is irányadó jelleggel – már vizsgálta, összegző jelleggel az EBH2018.G.1. számon közzétett gazdasági elvi határozatban. Azon túlmenően, hogy az a szerződéses rendelkezés, amely szerint a pénzügyi intézmény a saját nyilvántartásai alapulvételével jogosult a vele szerződő adós tartozásának kimutatására, és azt az adós elfogadja, nem minősül joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatnak, nem korlátozza az adós jogszabályon alapuló igényérvényesítési lehetőségét, és nem tekinthető részéről joglemondásnak sem [rPtk. 242. §, rHpt. 206. §-a, a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Közjegyzői tv.) 111. § (1) bekezdés], kimondta a Kúria, hogy a vizsgált szerződéses kikötés nem vezet a bizonyítási teher megfordításához. Az adósnak a hitelező nyilvántartásai szerint fennálló tartozása aktuális összegét a hitelező egyoldalú nyilatkozata alapján rögzítő, a Közjegyzői tv. 111. §-ában szabályozott közjegyzői okirat nem ügyleti okirat, hanem jogi jelentőségű tényeket rögzítő ténytanúsító okirat (közjegyzői tanúsítvány), amelynek kiállításával a hitelező a követelés közvetlen végrehajthatóságához szükséges feltételt valósítja meg. Mindebből következik, hogy amennyiben a hitelező a felek közti szerződésből eredő követelését az adóssal szemben peres úton kívánja érvényesíteni, a perben az rPp. 164. § (1) bekezdése értelmében őt terheli annak bizonyítása, hogy a szerződés milyen tartalommal jött létre, ennek alapján milyen összeget folyósított az adós részére, a saját nyilvántartásában rögzített törlesztésekre figyelemmel mekkora az adóssal szemben fennálló követelése.

[98] Az alperes írásbeli ellenkérelme előterjesztésével (kiemelten annak 57-59. pontjai szerint) konkrétan vitatta a kereseti követelés összagszerűségét, amelyet álláspontja szerint a felperesek keresetlevelükben nem tisztáztak. Ezen kívül pedig nem csak jogi természetük miatt, de ellentmondó és nem tisztázott tartalmukra tekintettel nem fogadta el a közjegyzői ténytanúsítványokat sem.

[99] Mindebből következően az ügyben elsőfokon eljáró bíróság eljárási szabálysértés nélkül telepítette a bizonyítás kötelezettségét a követelés összagszerűsége kapcsán az igényt érvényesítő felperesre [rPp. 164. § (1) bekezdés], a másodfokon eljáró bíróság pedig jogszabálysértés nélkül következtetett a szakkérdés jelentőségére és a könyvszakértő kirendelése iránt elkésztett bizonyítási indítvány mellett a bizonyítás sikertelenségére [rPp. 3. § (4) bekezdés, 177. § (1) bekezdés]. Az összagszerűség bizonyításának elmaradása megalapozatlanná tette az elsőfokos kereset szerint a III. rendű felperes igényét.

[100] Az előzőekben kifejtettek megalapozatlanná tették egyben a II. és III. rendű felperes felülvizsgálati kérelmének további hivatkozásait az rPp. általuk megjelölt rendelkezéseire, kiemelten a tényállás állított hibáját, valamint a határozat teljességét és a bíróság indokolási kötelezettségét érintő részekben [rPp. 206. § (1) bekezdés, 213. § (1) bekezdés, 221. § (1) és (3) bekezdés]. Álláspontjuktól eltérően nem vezetett az rPp. 2. §-ának és az Alaptörvény XVIII. cikkének sérelméhez, hogy az elsőfokú bíróság az alperes részére – kérelmére – további határidőt engedélyezett valamely perbeli nyilatkozat vagy cselekmény megtételére,

azt ugyanis az rPp. 104. § (1) és (2) bekezdése a fél kérelme alapján kifejezetten lehetővé teszi. A határidő-hosszabbítás intézménye a felpereseknek is rendelkezésére állt, azzal belátásuk szerint élhettek.

[101] A II. rendű felperes keresetösségi jogát illetően a jogerős ítélet nem kizárólag az engedményezés tényén és joghatásán, hanem az elsőfokú ítélet helytállónak tekintett, e vonatkozásban nem mellőzött indokai szerint az Elszámolási Egyezség értékelésén is alapult. Annak ellenére, hogy ez utóbbit a felülvizsgálati kérelem nem érintette, ami a felülvizsgálati eljárás már ismertetett korlátai miatt mindenképpen kizárta az eredményességét, a Kúria rögzíti, az ügyben eljáró bíróságok jogi álláspontjával mindkét vonatkozásban egyetért. A követelés átruházása és az is kizárta a II. rendű felperes igényérvényesítését az elsődleges kereset szerint, hogy a Szolgáltatási Szerződés megszüntetéséből eredő vitás kérdések, köztük a II. rendű felperes részéről akkor perben követelt Megszüntetési Összeg végleges rendezésére az alperessel egyezsége kötött a 2013. június 13-i Elszámolási Egyezség szerint.

[102] Leszögezi végül a Kúria, hogy a felülvizsgálati eljárás korlátai és jelen ügyben alakuló keretei miatt nem vizsgálhatta érdemben a jogerős ítélet nem támadott megállapításait, idetartozóan nemcsak a másodlagos keresetre, de az elsődleges kereset körében annak jogalapjára tartozó részét sem. Elvi jelleggel ugyanakkor megjegyzi, sem anyagi jogi, sem eljárásjogi értelemben nem volt akadálya a perben a Szolgáltatási Szerződés megszűnésének okát vizsgálni. A felperesek követelésüket a Fennálló Pénzügyi Adósság megfizetése iránt a Szolgáltatási Szerződés II. rendű felperesi felmondására alapították, ezért az alperes védekezése – a kereset jogalapjának kioltására előadott kifogása – alapján a bíróságoknak a Szolgáltatási Szerződés felmondásának jogszerűségéről, közelebbről az alperes felmondás alapjául megjelölt szerződésszegéséről érdemben kellett állást foglalniuk, ahogy azt az ügyben az elsőfokon eljáró bíróságok tette.

[103] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[104] Az eredménytelen felülvizsgálati kérelem alapján a II. rendű és a III. rendű felperes az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó rPp. 78. § (1) bekezdése, 82. § (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelesek megfizetni az alperes jogi képviselőjével felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései, 4/A. §-a szerint áfával növelt ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költséget. A megítélt felülvizsgálati eljárási költség összegének meghatározása során a Kúria figyelembe vette az alperes ugyancsak eredménytelen csatlakozó felülvizsgálati kérelmét.

[105] Az alperes felülvizsgálati kérelme folytán a II. és III. rendű felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme hatályát veszítette, ezért a II. és III. rendű felperes az általuk elektronikusan megfizetett 1.250.000 forint csatlakozó felülvizsgálati eljárási illetéket egyetemlegesen jogosultak visszaigényelni az adóhatóságtól. A Kúria erről az adóhatóságot határozata egy példányra megküldésével az elsőfokú bíróság útján értesíti [az illetékekről

szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 80.§ (1) bekezdés i) pont, 81. § (2) bekezdés, 44/2004. (XII. 20.) PM rendelet].

[106] Az alperes teljes személyes illetékmentességére tekintettel a felülvizsgálati kérelem visszavonása miatt mérsékelt felülvizsgálati eljárási illetéket, valamint a csatlakozó felülvizsgálati kérelem eredménytelensége miatt a csatlakozó felülvizsgálati eljárási illetéket az Itv. 5. § (1) bekezdés b) pontja, 74. § (3) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, 14. §-a szerint az állam viseli.

[107] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az rPp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

A határozat elvi tartalma

I. Csatlakozó felülvizsgálati kérelem akkor terjeszthető elő és vizsgálható érdemben, ha a fél maga is jogosult lett volna a támadott körben felülvizsgálatot kérni. A felülvizsgálat a jogerős határozatnak csupán a perköltségre vonatkozó rendelkezése és az indokolása ellen kizárt, ezért a jogerős ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezése és hasonlóan az indokolása is egyedül akkor támadható és vizsgálható felülvizsgálati eljárásban, amennyiben van olyan felülvizsgálati kérelem és abban megfogalmazott petitum, amellyel összefüggésben, annak velejárójaként lehetséges a kapcsolódó indokolás és másodsorban a járulékos kérdések, így a perköltség viselésének felülbírálata.

II. A felmondással esedékessé tett, hitelszerződésen alapuló tartozással azonos fizetési kötelezettség összezszerűségének bizonyítása a perben az igényérvényesítő fél kötelezettsége.

A határozat alapjául szolgáló jogszabályok és joggyakorlat

a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 273. § (6) bekezdés, 271. § (1) bekezdés c) és d) pontjai; 164. § (1) bekezdés;

a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 207. § (1) és (4) bekezdés

Budapest, 2022. november 15.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Gáspár Mónika s.k. előadó bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

